

ŠÍŘAVA, PŘEROV

Střední škola gastronomie a služeb
Přerov, Šířava 7

Po stopách potulného mnicha

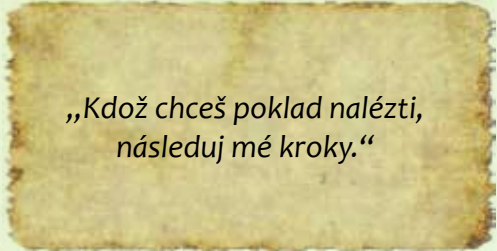
Mgr. Bc. Hana Budská, Mgr. Věra Kouřilová

Přerov 2017

Při renovaci školy na Šířavě se na půdě našel schovaný starý deník. Patřil potulnému mnichovi, který zde strávil nějaký čas ke konci 19. století. Tehdy byla školní budova klášterem. Řádové sestry se zde, v měšťanské škole, postupem času staraly o několik set dívek, vzdělávaly je a připravovaly je do života.

Deník byl krásně ilustrovaný a psaný částečně neznámým písmem a částečně šifrovaný. Na vnitřních deskách byl dopsaný vzkaz:

„Kdož chceš poklad nalézt,
následuj mé kroky.“

Zajímá tě, jaký poklad měl mnich na mysli? Nebojíš se řešit různé úkoly? Otoč na další stranu a následuj instrukce.

Po stopách potulného mnicha není obyčejná kniha. Stránky nebudeš číst za sebou jednu po druhé, ale budeš mezi nimi přeskakovat dopředu a zpět. Někdy možná zabloudíš, ale příběh tě zase přivede zpět. Pomůžou ti symboly, které budou provázet každý tvůj přesun. Tak je sleduj pozorně.

Na řešení některých úkolů budeš potřebovat tužku a papír. Jsi připraven zažít skvělé dobrodružství? Otoč na další stranu.

Zápis první

Dnes jsem ve své cele našel podivný nápis. Písmo mi není známo. Odebral jsem se do klášterní knihovny a hledal nějaké indicie k jeho rozluštění. Tu objevil jsem podivnou knihu, jež byla psána stejným písmem. Na deskách knihy byl však nápis: „Cestu za poznáním začni tam, kde se starodávné lípy k poradě kloní pod dohledem biskupa Jednoty bratrské.“

Text tě zaujme. Co kdybys šel poklad hledat? Může to být velké dobrodružství. Chceš si deník prolistovat podrobněji, ale najednou je pryč. Hledáš ho všude kolem, ale nikde není. V tom se vedle tebe zjeví stařík. „Chtěl bys po stopách tajemného mnicha vyrazit? A poklad jeho objevit? Neboj se již a hned se vydej na cestu. Pomohu ti v těžkých chvílích.“ A jak se objevil, tak zmizel. Páni, to by opravdu mohlo být skvělé!

Otoč na str. 12

Bohužel. Budova policejního ředitelství je podobně vysoká jako osmipatrový dům. Ptáci létají i v mnohem větších výškách. Mezi rekordmany patří husy tibetské, které migrují z Mongolska do Indie přes nejvyšší vrcholky světa. Běžně se pohybují ve výšce kolem 6 000 m nad mořem.

Otoč na str. 16

To není správně. Jírovec maďal, lidově kaštan, je sice příbuzný hledaného stromu, ale liší se vzhledem květů i plodů. Zkus to znovu.

Otoč na str. 7

Podle nápovědy jdeš k památníku. Sedneš si na lavici a najednou vedle tebe sedí stařík. Položí ti otázku. „Jak zní vyznání Jednoty bratrské?“ Chvilí váháš, ale vzpomeneš si na článek v novinách z doby otevření památníku. Bylo to něco o vítězství někoho a jeho následování.

Koho máme následovat?

Beránka, **otoč na str. 20**

Pána Boha, **otoč na str. 39**

Hvězdy, **otoč na str. 27**

Bizon je největší savec Severní Ameriky a je blízký příbuzný symbolu města, ale v Evropě nikdy nežil. Zkus to znovu.

Otoč na str. 14

Tento park byl založen v roce 1922, takže nejstarší stromy jsou určitě starší než 50 let.

Otoč na str. 40

Jdeš podél Strhance. Rozhodneš se projít celý úsek od mostu k nákupní zóně až po policejní ředitelství, aby ti nic neuniklo. Procházíš po šterkovém chodníčku a díváš se na koryto zarostlé zelení.

Hledáš nápovědy, ale nic nevidíš. Náhle se před tebou zjeví stařík. „Poradím ti, jaké místo hledáš, ale musíš mi odpovědět na tři otázky.“ Jsi překvapený, ale chceš pokračovat. Kývneš.

„Otázka první zní: Hladina Strhance mezi mlýnem a ústím do Bečvy nikdy nezamrzá. Víš proč?“

Díky pohybu vodních ptáků, **otoč na str. 10**

Díky přítoku teplé vody z kanalizace, **otoč na str. 23**

Díky zrychlenému průtoku vody z náhonu mlýna, **otoč na str. 33**

Bohužel. Není to dílo přírody.

Otoč na str. 15

Správně! Neptun neboli Poseidon je řecký Bůh moří, oceánů a zemětřesení.

Otoč na str. 35

Musíš však nejdřív najít nějaké nápovědy, kam pokračovat dál. Při příchodu na náměstí tě zaujal kostel schovaný v místech původní městské brány hned za hradbami. Jdeš k němu. Kostel je zasvěcen sv. Jiří a stojí zde již od 11. století. Jaká legenda se váže ke sv. Jiří?

Sv. Jiří zabil draka, **otoč na str. 18**

Sv. Jiří vyhnal hady z Irska, **otoč na str. 29**

Sv. Jiří uzdravil vážně nemocného, **otoč na str. 33**

Bohužel. Lípa má tmavou, mělce zvrásněnou borku.

Otoč na str. 29

Správně! Jde o evangelický kostel. Byl postaven teprve na začátku 20. století, ale je vskutku mimořádnou stavbou. Stala se vzorem pro řadu kostelů, postavených do dnešní doby.

Kam máš ale pokračovat dál? Rozhlížíš se a pozorně sleduješ každou skulinku kolem kostela. A u branky si všimneš schovaného papírku.

Tvé kroky at' míří do samotného centra města.

Otoč na str. 8

Dojdeš na náměstí Svobody a procházíš se parkem. Jaké úžasné stromy tady rostou! Ale kam dál a kde hledat další nápovědu?

Začínáš se cítit v koncích a najednou se vedle tebe zjeví tajemný stařík. „Povím ti, kam tvé kroky mají směřovat dál. Stačí, když mi odpovíš na tři jednoduché otázky.“ Neváháš a kývneš na souhlas.

„Otázka první zní: Kolem nás jsou nádherné staré stromy, které tvoří dominantu tohoto parku. O jaký druh se jedná?“

Jírovec maďal,
otoč na str. 4

Kaštan obecný,
otoč na str. 27

Kaštanovník setý,
otoč na str. 34

To není správně. Vrabec domácí a sýkora babka obývají tzv. velký sýkorník. Vletový otvor má zhruba 3,5 cm, dno je velké minimálně 12 × 14 cm a hloubka je aspoň 20 cm.

Otoč na str. 18

Správně! Vybagrovali ho z řeky. Jde o nánosy, které s sebou neustále přináší řeka.

První nápověda - Je zde stanoviště pro DiscGolf.

Otoč na str. 33

Dojdeš na náměstí TGM a rozhlížíš se kolem. Uvidíš model centra města. Jdeš blíž a prohlížíš si jednotlivé domečky.

Všimneš si kostela a na něm vyryté známé značky. Komu je tento kostel zasvěcen?

Sv. Vavřinci, **otoč na str. 36**

Sv. Františku, **otoč na str. 37**

Bohužel. Archanděl Gabriel je brán jako Boží posel, který zvěstoval narození Ježíše Krista. Zároveň je také považován za anděla smrti.

Otoč na str. 32

Špatně. Na nalezených kartičkách ti chybí symboly pro o a v. Zkus to znovu.

Otoč na str. 35

Pozor, rulička od toaletního papíru je vyrobena z poslední možné recyklované formy papíru. Dál se tedy nedá zpracovat. Podobně jsou na tom i papírové kapesníčky a papírové utěrky. Vše patří do komunálního odpadu.

Otoč na str. 30

Ano, oba zde chodili do školy a J. Á. Komenský zde i později vyučoval.

Prohledáš místo a pod pamětní deskou je nenápadně schovaný papírek. Vytáhneš ho a přečteš si nápovědu, kam pokračovat dál.

Po stopách učenců vydej se směle,
usedni s nimi do lavic a přemýšlej bděle.
Uličkou kol kostela musíš však projít,
ke sloupu víry měl bys pak dojít.
Tam na tě čeká další nápověda,
snad nebude to pro tebe žádná věda.

Otoč na str. 4

Je to právě naopak. Ptáci se v zimě pohybují hlavně tam, kde řeka nezamrzá. Pokud by úsek za mlýnem zamrzl, přesunuli by se jinam.

Otoč na str. 5

Dojdeš ke kostelu a obdivuješ jeho architekturu. Obejdeš ho ze všech stran, ale nic nenacházíš. Za kostelem tě zaujme socha sv. Josefa Pěstouna. Tato socha vznikla v roce 1717 jako součást morového sloupu. Morová epidemie tehdy zachvátila město a na její následky zemřela většina obyvatel.

Jdeš k ní blíž a všimneš si známé značky. Chvilí hledáš kolem. Výborně! Našel jsi část pokladu!

Pokud máš jednu nebo dvě části pokladu, **otoč na str. 12**

Pokud máš všechny tři části, **otoč na str. 28**

Výborně! Jde o havrany. Jsou velcí asi 45 cm, rozpětí křídel mají kolem 85 cm. Typickým poznávacím znakem jsou tzv. kalhotky na nohách a silný, šedohnědý zobák. Jsou velmi společenští. Na nocovištích se shromažďují i desetitisíce ptáků. Většina jedinců k nám migruje na zimu, ale asi 3 000 párů u nás hnízdí.

Druhá nápověda - Cestou dojdeš k centrální budově zprava.

Otoč na str. 16

Správně! Laguna je další cíl. Zvolíš klidnější a krásnější cestu kolem loděnice a po břehu Bečvy.

Po cestě potkáš staříka. „Laguna je rozlehlá. Víš, které místo je to správné? Já ti můžu pomoci. Dám ti tři otázky a když mi odpovíš správně, poradím ti.“

Kývneš na souhlas a čekáš na jeho první otázku.

„Otázka první zní: Po cestě jsi minul skládku štěrku. Kde se tady ten štěrk vzal?“

Dovezli ho ze skládky, **otoč na str. 34**

Dovezli ho ze stavby, **otoč na str. 22**

Vybagrovali ho z řeky, **otoč na str. 8**

Přemýšlíš, kde by mohlo takové místo být, a napadne tě začít na Horním náměstí. Tam je spousta starých stromů a určitě je tam i socha biskupa Jednoty bratrské. Dojdeš nahoru a všimneš si šesti lip, které jsou v kruhu, jako by se radily.

Chvilí procházíš kolem nich. Všimneš si povědomé značky na kůře největší lípy. Podíváš se blíž a vidíš skulínu a v ní najdeš papírek s nápisem:

Tři cesty, tři zkoušky,
povedou tě k poznání.
Jasná mysl a bystrý úsudek
nebudou k zahození.
Začátek je libovolný,
cesty však musíš projít všechny.
Jen dávej pozor na mýlku,
ať dojdeš konce za chvíli.

Z náměstí vedou tři cesty, kterou z nich se vydáš?

Směrem k ulici Na Marku, **otoč na str. 13**

Směrem na Žerotínovo náměstí, **otoč na str. 6**

Průchodem k Bečvě, **otoč na str. 38**

Výborně! Jde o dub. Jeho borka je hluboce zvrásněná. S určením ti pomůžou i typické listy. Hledáš další nápovědu a najdeš ji u kořenů stromu.

Vydej se k místu, kde útočiště najdou všechna zraněná zvířata.

Otoč na str. 18

Zeus je nejvyšší z řeckých bohů a tedy nadřízený Boha moří.

Otoč na str. 25

Musíš však nejdřív najít nějaké nápovědy, kam pokračovat dál. Rozhodneš se jít cestou z náměstí po tvé levé ruce. Snažíš se hledat něco zajímavého. Rozhlížíš se a obdivuješ nádheru domů kolem tebe. Dojdeš na náměstíčko a zaujme tě pozůstatek hradeb s nenápadnou pamětní deskou. Jdeš blíž a čteš si nápis.

Co na tomto místě dělali Jan Á. Komenský a Jan Blahoslav?

Bydleli tady, **otoč na str. 25**

Chodili zde do školy, **otoč na str. 9**

Zemřeli nedaleko, **otoč na str. 37**

♥ Procházíš uličkou, kterou chodili ze školy do kostela i J. Blahoslav s J. Á. Komenským. Pozorně se díváš a všimneš si podivných symbolů. Čeká tě šifra? Ano! Ale kde je text, který máš rozluštit? Kolem nic není. Vzpomeneš si na nápovědu schovanou pod pamětní deskou. Ještě nejsi na konci cesty.

Dojdeš k obelisku a najdeš pod ním šifrovaný text a o kousek dál i šifrovací tabulku. Začneš luštit.

Nmioyamtyr kspgp pkcock, ircouk fjcbg pukzjmj kcpry.
 Hcl rm hc pnoytlc, rsbu ky tcpr rty acpny.
 Nmrc nm noytc proylc bov ptc iomiu.
 Bmhbcp i kjuls, ircou prmhg ryk sv omiu.
 Ryk byjpg glbgagc ly rczc aciy hgv.
 Kspgp fjcbyr y lyhgr hchg pioup.

a	B	C	D	E	F	g	h	I	J	K	L
C	D	E	F	g	h	I	J	K	L	m	n
m	n	o	p	R	y	T	u	v	y	z	
o	p	R	y	T	u	v	y	z	A	B	

V hádance je zmíněný symbol města. Co jím je?

Bizon,
otoč na str. 5

Býk,
otoč na str. 22

Zubr,
otoč na str. 36

Výborně! Skutečně tito ptáci můžou zahnízdit v tomto typu budky. Rehkovník je budka o rozměrech dna cca 14 × 14 cm, výškou cca 14 cm, která se zavěsí asi 3 m vysoko na zdi, pod střechy nebo na stromy. Podíváš se do budky a najdeš vzkaz.

Vydej se hledači, utíkej, běž,
najdi nejbližší místo, kde vidět je zámecká věž.
Musíš však nad hladinou řeky být
a přitom si ani malíček nenamočit.

Otoč na str. 20

Špatně! J. A. Komenský, známý i jako učitel národů, v Přerově sice žil, studoval a pak i učil, ale jemu tato socha nepatří.

Otoč na str. 38

Jdeš směrem, kterým se dívá zubr, a podle pokynů velmi brzy dojdeš až k mlýnu. Stojíš na mostě. Pod tebou protéká říčka Strhanec. Je to ale opravdu dílo přírody?

Ano, jde o řeku. Otoč na str. 6

Ne, jde o umělé koryto. Otoč na str. 32

 Správně! Javor mléč je typický evropský, a tedy i český strom. Dorůstá až 30 m a může se dožít až 400 let. Mléč se jmenuje díky bílému výměšku, který teče z řapíku listů po jejich odtržení.

Druhá indicie - Z místa, kde stojíš, jsou vidět centrální ostrůvky.

Otoč na str. 37

 Bohužel. Tento kostel byl mnohokrát vydrancován a vypálen.

Otoč na str. 22

 Špatně! Park byl založen v roce 1922, takže 200 let tyto stromy určitě nemají.

Otoč na str. 40

 Nene, mezi nalezenými symboly nebyl symbol pro písmeno k. Zkus to znovu.

Otoč na str. 35

 Jsi u stanoviště pro DiscGolf a vidíš ostrůvky. Nad tebou je sice pár lístečků, ale ty určitě netvoří tunel. Jde tedy o špatné místo. Hledej dál.

Otoč na str. 26

 „Otázka třetí zní: Budova policejního ředitelství je velmi nebezpečná pro ptáky. Víš proč?“

Je příliš vysoká, ptáci ji nepřeletí. Otoč na str. 4

Skleněné stěny odráží okolí, ptáci je nevidí. Otoč na str. 38

Bohužel, jarničky nejsou správný název pro tuto skupinu rostlin. Zkus to znova.

Otoč na str. 23

Skorec vodní není správně. Jsou to sice ptáci, kteří hnízdí na břehu řeky. Jejich hnízda jsou ale postavená z mechu a umístěná často jen několik centimetrů nad hladinou.

Otoč na str. 37

Dojdeš k památnému stromu. O jaký druh se jedná?

Jasan ztepilý,
otoč na str. 32

Lípa srdčitá,
otoč na str. 36

Platan javorolistý,
otoč na str. 19

Skvěle! Legenda o zabití draka, který měl sežrat pinceznu, se tradičně váže ke sv. Jiří. Často je proto s drakem vyobrazen. Procházíš kolem kostela a najdeš nápovědu, kam pokračovat dál.

Tato budova před zraky schovaná,
stojí tu spousty let, od rána do rána.
Židé se zde modlili,
však věčně nic se neděje,
teď toto místo chrámem je
světců Cyrila a Metoděje.
Vyber si hledači správnou z cest,
zde další rada schována jest.

Otoč na str. 21

Dojdeš k Ornitologické stanici. Jdeš dovnitř a prohlédneš si zvířata v záchranné stanici.

Mají tady i ukázkou různých ptačích budek. Jedna z nich se jmenuje rehkovník. Od ostatních se liší stavbou i svými obyvateli. Víš, kteří ptáčci se do této budky nastěhují?

Rehek domácí, vrabec domácí a sýkora babka. **Otoč na str. 8**

Rehek domácí, lejsek šedý a konipas bílý. **Otoč na str. 15**

Špatně! Platan javorolistý má listy podobné javoru a jeho plody připomínají malé bambulky. Tento strom vypadá jinak. Podívej se pozorněji.

Otoč na str. 17

Bohužel, zimničky nejsou správným názvem pro tuto skupinu rostlin. Zkus to znovu.

Otoč na str. 23

Výborně! Městský park Michalov je opravdu navržen ve stylu francouzském. Svědčí o tom geometrické uspořádání parku. Autorem tohoto nádherného projektu je architekt František Thomayer.

Otoč na str. 40

Špatně! Netykavka žlaznatá je původem z Himalájí. Do Evropy byla přivezena jako okrasná a medonosná rostlina. Je velmi agresivní a šíří se velmi snadno díky tobolekám, které po dotyku praskají a semínka vystřelí několik metrů daleko. Má nádherné květy, které jsou velké asi 3 cm, růžové až purpurové.

Otoč na str. 33

„Otázka druhá zní: Na podzim a v zimě můžeš u budovy policejního ředitelství vidět hejna nocujících...“

Havranů polních, otoč na str. 11

Vrabců domácích, otoč na str. 24

Čápů bílých, otoč na str. 37

Správně! Vyznání Jednoty bratrské skutečně zní: „Zvítězil Beránek náš, následujme jej!“

Otoč na str. 14

Jdeš doprostřed lávky, odkud je nádherný výhled na zámeckou věž. Kocháš se pohledem.

Dotkneš se zábradlí a ucítíš vyrytou značku. Za ní je vyrytý vzkaz. Výborně! Našel jsi část pokladu!

Kód k zámku: Zadej datum Dne Země.

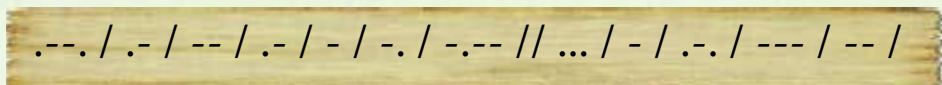
Pokud máš jednu nebo dvě části pokladu, **otoč na str. 12**

Pokud máš všechny tři části, **otoč na str. 28**

Došel jsi k synagoze. Původní chrám byl postaven v 16. století. V polovině 19. století ho ale zničil požár. Budova, kterou vidíš před sebou, byla postavena kolem roku 1893. V roce 2002 byla vysvěcena jako chrám sv. Cyrila a Metoděje a slouží pravoslavné církvi. Zajímavostí je, že uvnitř je skvělá akustika, a proto se zde pořádají nejrůznější koncerty.

Projdeš si areálem bývalé synagogy a hledáš další vodítko. U hlavního vstupu do chrámu najdeš známou značku. Nedaleko je schovaný vzkaz. Je zašifrovaný. Tyto znaky ale znáš, je to Morseova abeceda! Začneš luštit.

A	..	J	..---	S	...
B	---..	K	---	T	-
C	---..	L	..---	U	..-
D	---	M	--	V	...-
E	.	N	..	W	---
F	O	---	X	---..
G	---	P	..---	Y	---..
H	Q	---..	Z	---..
I	..	R	...-	0	-----

Otoč na str. 17

Býk je samec druhu skot domácí. Tento druh má široké hospodářské uplatnění, a proto je jedním z nejrozšířenějších velkých domestikovaných zvířat po celém světě, ale symbolem města není.

Otoč na str. 14

I v případě, že v okolí probíhá nějaká stavba, štěrť se z ní na skládku k Bečvě nevozí. Ale naopak je ke stavbám využíván. Jeho původ je tedy jiný. Zkus to znovu.

Otoč na str. 11

Ke kostelu sv. Michaela archanděla přicházíš snad v nejlepší denní dobu. Zůstaneš stát naproti přes cestu u blízkého parčíku a kocháš se světelnou hrou. Víš, jakou historii má kostel, který je zasvěcen andělu Boží spravedlnosti?

Mírumilovnou, otoč na str. 16

Velmi tragickou, otoč na str. 37

Pohnutou, otoč na str. 31

Teplá voda by jistě měla vliv na rychlost zamrznutí řeky, ale přímo do ní kanalizace neústí. Voda z kanálů je odváděna do čističky odpadních vod.

Otoč na str. 5

Výborně! Socha opravdu zobrazuje významného kněze a později biskupa Jednoty bratrské, pedagoga, reformátora a přerovského rodáka Jana Blahoslava. Mezi jeho nejdůležitější díla patří překlad Nového zákona do češtiny (r. 1564). Jeho překlad později přejali a upravili autoři Bible kralické.

Otoč na str. 25

Prohledáš okolí kostela, ale nenajdeš žádnou nápovědu. Vrátiš se do protějšího parčíku. Stojíš na náměstí Přerovského povstání a díváš se na zbytky zeleně, která tu zůstala.

Zaujme tě nedávno vysázený záhonek pestrobarevných rostlinek. Vysazují ze přímo ze semínek v průběhu dubna a kvetou až do pozdního podzimu. Lidově se jim říká:

jarničky, **otoč na str. 17**

letničky, **otoč na str. 38**

zimničky, **otoč na str. 19**

Vrabci domácí jsou sice ve městě často vidět, ale nevytváří tak velká hejna. Jde o jiné ptáky.

Otoč na str. 19

Špatně! Městský park Michalov není vytvořen v tomto stylu. Italský styl je typický svažitým terénem a vytvářením tzv. teras. Park Michalov je plný geometrických tvarů.

Otoč na str. 36

Socha Jana Ámose Komenského, kterou vytvořil T. Seidan r. 1874, stojí dnes před architektonicky velmi zajímavou budovou. Dříve stála na Horním náměstí, ale lid se k ní při trzích modlil, a proto byla přemístěna.

Jaká stavba stojí za sochou?

Jde o evangelický kostel, **otoč na str. 7**

Jde o muzeum, **otoč na str. 40**

Jde o katolický kostel, **otoč na str. 30**

Bohužel. Ani Jan Blahoslav ani Jan Ámos Komenský v tomto domě nebydleli. Zkus to znovu.

Otoč na str. 13

Jdeš blíž a všimneš si vloženého vzkazu.

Osm symbolů, které jsou před zrakem skryty,
v uličce uzounké musíš objevit i ty.
Nápomocen k rozluštění bude ti Bůh všech moří.
Však zrada se zde skrývá, ať tvá mysl nepohoří!
Dva symboly navíc jsou vyobrazeny na onom místě.
Vyraď je, pak vylušti záhadu a běž dále sebejistě.

Kudy se vydáš?

Uličkou k Neptunovi,

otoč na str. 6

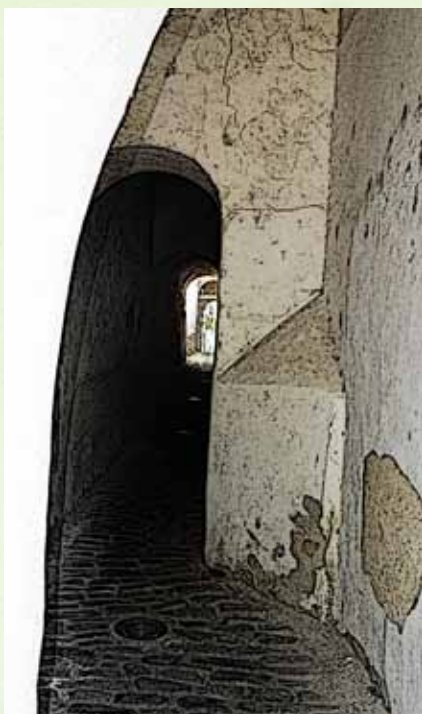
Uličkou k Díovi,

otoč na str. 13

Uličkou k Perseovi,

otoč na str. 40

Pokračuješ dál k Velké laguně. Dojdeš na její kraj a sestaviš náповědu od stařika. Které z míst je to pravé?

Jde o obrázek č. 1,
otoč na str. 30

Jde o obrázek č. 2,
otoč na str. 33

Jde o obrázek č. 3,
otoč na str. 16

Špatně! Jde o křesťanskou církev a pro ni nemají hvězdy zvláštní symboliku. S výjimkou hvězdy betlémské.

Otoč na str. 4

Kaštan obecný vlastně neexistuje. Strom, kterému lidově říkáme kaštan, se botanicky nazývá jírovec maďal.

Otoč na str. 7

♥ Zadíváš se na starou lípu, která stojí u Strhance, a najdeš na její kůře známý symbol. Hledáš tedy nějaké místo v okolí, kde by mohla být další nápověda. Najdeš ji u jejích kořenů.

Strhanec, podél něho musíš jít
a své znalosti o okolí prověřit.

Tentokrát však nejásej,
nepůjde to snadno.
Snad tě tato rada nevyjde
na čas příliš draho.

Otoč na str. 5

Vrátíš se zpět na začátek ke knihovně a nachystáš si truhlu. Jeden zámek otevřeš klíčem, druhý zámek musíš otevřít kódem. Je to datum Dne Země. Kód má 4 místa. Den Země je 22. dubna, tak zkusíš 2204. Správně!

Otevřeš truhlu. Najdeš v ní ztracený deník. Prolistuješ si ho a poznáváš v něm svou cestu. Ne, nezdá se ti to! Už to není deník potulného mnicha, ale tvůj! Uvědomíš si, že už samotná cesta po stopách potulného mnicha je pro tebe velkým pokladem. Víš toho o svém okolí tolik, že jsi došel až do cíle! Gratulujeme!

Legenda o vyhnání hadů z Irska je o sv. Patrikovi. Byl to mnich žijící asi ve 4. až 5. století. Vysvětloval základní principy křesťanství na přírodních pomůckách. Např. Nejsvětější trojici ukazoval na listu jetele. Ten se stal symbolem celého Irska. Zkus to znovu.

Otoč na str. 6

Správně! Park byl založený před necelými 100 lety, což znamená, že tehdy byly zasazeny i nejstarší stromy v tomto parku.

Otoč na str. 31

„Výborně, odpověděl jsi na všechny otázky. Znáš tedy místo, kam jít. Ale co tam hledat máš? Snad ti napoví tato hádanka,“ řekl stařík a zase zmizel jako pára nad hrncem. Na zemi po něm zůstal ležet papírek.

Vševědoucí oko z kmene vzhlíží,
na okolní duby zrak svůj klíží,
chceš-li směr další cesty znát,
správným názvem musíš jej zvat.

Jdeš k bráně do parku naproti Střední zemědělské školy a prohlížíš si kmeny okolních stromů. A najdeš oko.

O jaký strom se jedná?

Je to lípa,

otoč na str. 7

Je to dub,

otoč na str. 13

Je to buk,

otoč na str. 32

Kocháš se chvíli krásou i tajemnem vybraného místa a tu si všimneš hromádky odpadků. Jako správný milovník přírody ji tady nemůžeš nechat. Naštěstí jsou poblíž popelnice na tříděný odpad. Dokážeš všechno správně vytřídit?

Na kterém z obrázků je správně určená skupina odpadků podle typu sběrné suroviny?

Z plastů jsi našel PET láhev, dětský kyblíček, cellofanový sáček, kousek polystyrénu a kelímek.

otoč na str. 32

Ze skla jsi našel sklenice od marmelády a mléka, zavařovačku, rozbitou pivní láhev a skleničku.

otoč na str. 34

Z papíru jsi našel popsaný sešit, kartonovou krabici, zmačkaný list papíru, ruličku od toaletního papíru a noviny.

otoč na str. 9

Bohužel. Jde sice o křesťanský kostel, ale není katolický.

Otoč na str. 24

Ledňáček říční je správná odpověď! Je to pestrobarevný ptáček, který si hloubí nory v měkkých březích v blízkosti řek. Aby unikl predátorům, hloubí nory co nejvýš nad hladinou. Pokud je na okraji hnízda trus, jsou uvnitř mláďata.

Třetí nápověda – Když si stoupneš na stanoviště DiscGolfu, stromy nad tebou směrem k cestě vytvoří tunel.

Otoč na str. 26

I když by se dala historie tohoto kostela nazvat pohnutou, bohužel ani zdaleka to neobsahuje tragičnost jeho osudu.

Otoč na str. 22

Ján Jessenius byl významný lékař, který v Praze v r. 1600 provedl první veřejnou anatomickou pitvu. Přestože to byl velmi důležitý člověk české historie, s Přerovem není nijak spjatý.

Otoč na str. 38

„Výborně! Odpověděl jsi na všechny otázky. Tvé kroky at' vedou rovnou k nejstarší soše Jana Ámose Komenského.“

Přemýšlíš, kde by mohla tato socha stát. Procházíš v duchu celým městem. Pak tě napadne, že jedna socha je nedaleko velkého Tesca.

Otoč na str. 24

Výborně! Jde o mlýnský náhon, který v roce 1474 nechal zbudovat Vilém z Pernštejna, tehdejší majitel Helfštyna.

Otoč na str. 27

 Špatně! Buk má hladkou, naředlou borku, oválné listy, které jsou často na kraji zvlněné, a jeho plody jsou bukvice. Když se podíváš pozorněji, zjistíš, že tento strom vypadá jinak.

Otoč na str. 29

 Špatně! Mezi plastové odpadky se zatoulal celofán. Ten je vyrobený z celulózy a vyhazuje se tedy do papíru. Potahuje se s ním většina bonbonier nebo se používá k balení dárkových košů apod.

Otoč na str. 30

 Výborně! Tento nádherný strom je starý asi 150 let, dosahuje výšky 27 m a obvod jeho kmene je 415 cm. Je to bohužel poslední zbylý památný strom na území města Přerova. Prohlížíš si jej a najdeš indicii:

Anděl Boží spravedlnosti tě čeká u svého svatostánku.

Kam budeš pokračovat dál?

Ke kostelu sv. Michaela archanděla, **otoč na str. 40**

Ke kostelu sv. Gabriela archanděla, **otoč na str. 9**

Správně! Po průtoku mlýnem dochází k vířivému pohybu vody, který zabraňuje jejímu zamrznutí. Proto voda za náhonem nikdy nezamrzá.

První nápověda – Blízko je jedna z bran do parku.

Otoč na str. 19

Bohužel. Uzdravení vážně nemocného nepatří mezi zázraky sv. Jiří. Tento zázrak měl vykonat sv. Jakub při cestě na popraviště, kdy vyléčil muže postiženého dnou.

Otoč na str. 6

Špatně! Městský park Michalov není založen v anglickém stylu. Ten se vyznačuje typicky rozlehlými sekanými trávníky v kontrastu s vodními plochami na lesním pozadí. Chybí zde úplně symetrie a geometrické tvary. Architekti se snaží přiblížit přírodním vzorům.

Otoč na str. 36

Vidíš sice na ostrůvky, stanoviště na DiscGolf je nedaleko, ale přímo nad tebou nejsou žádné stromy. Toto není správné místo. Hledej dál.

Otoč na str. 26

„Otázka druhá zní: Podívej se kolem sebe. Je zde mnoho místních, ale i zavlečených druhů. Který druh patří mezi domácí?“

Javor mléč, **otoč na str. 16**

Netykavka žlaznatá, **otoč na str. 19**

Trnovník akát, **otoč na str. 40**

Špatně! Štěrka není dovezený ze skládky. Naopak štěrka se na skládku vyváží. Jde o skládku materiálu, ne odpadu. Štěrka se využívá na různých stavbách.

Otoč na str. 11

Správně! Kaštanovník setý, někdy nazývaný kaštanovník jedlý, je majestátný strom, který dorůstá až 25 m, dožívá se až 1000 let. Ve střední Evropě však pouze 200 let. Jeho plody jsou velmi oblíbenou pochoutkou prodávanou na vánočních trzích.

Otoč na str. 36

Špatně! Kachna je sice vodní pták a na Bečvě v okolí Přerova velmi hojný, ale hnízdí na březích a ne přímo v dutinách břehů.

Otoč na str. 37

Odpadky jsou ve správných popelnících. Přemýšlíš, kudy dál, a v tom se ti opět zjeví záhadný stařík. „Jsi dobrý člověk. Poradím ti proto, kam jít dál. Tvé kroky ať směřují do míst, kde Strhanec s naučnou stezkou se protínají. Tam vše pořádně prohledej a najdeš odměnu. A vyplatí se jít nejkratší cestou.”

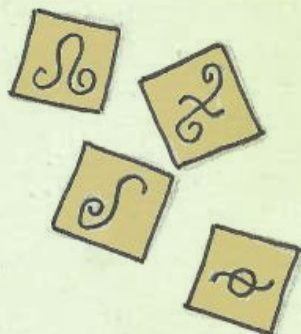
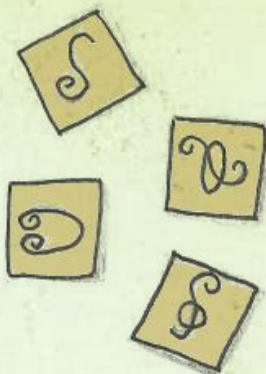
Naučná stezka pokračuje do Žebračky. Protéká tam i Strhanec. Vzájemně se protínají ale hned dvakrát. Které místo je to pravé? Kratší cesta je rovnou mezi zahrádky a do Žebračky. Vyrazíš.

Otoč na str. 39

Procházíš úzkou uličkou a pozorně hledáš symboly. Najdeš všech osm. U Neptunovy sochy najdeš tabulku s převodem symbolů do latinky. Jaký nápis ti vznikne?

a	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
ſ	z	o	p	o	z	o	z	o	z	o	z
m	n	r	p	a	y	r	u	v	z	z	
ſ	o	o	o	r	o	o	o	o	o	o	

Michalov,
otoč na str. 9

Maják,
otoč na str. 16

Laguna,
otoč na str. 11

Správně! Tento statný a největší volně žijící přežvýkavec Evropy je jedním ze dvou posledních žijících druhů rodu bizon. Dříve býval obyvatelem i našich lesů. Ve středověku ale docházelo k jeho vyhubení. V dnešní době se jedno stádo volně v přírodě vyskytuje v okolí Ralska. Zubr jako symbol města Přerova ovšem nesouvisí s jeho výskytem, ale s rodem pánů z Pernštejna, kteří zde vládli od r. 1475.

Otoč na str. 15

Výborně! Jde o kostel sv. Vavřince. Kostel byl postaven ve druhé polovině 13. století. V polovině 16. století byl významně přestavěn a asi o 100 let později vypálen Švédy. V 18. století byl kostel přestavěn v barokním stylu a změnila se jeho orientace na severo-jih. Úprava do dnešní podoby proběhla na začátku 20. století.

Otoč na str. 10

Lípa srdčitá jako český národní strom patří mezi nejčastěji vysazované stromy ve městech. Proto je i velmi běžným památným stromem, ale její listy mají tvar srdce. Podívej se pozorněji.

Otoč na str. 17

„Otázka druhá zní: Toto není jediný městský park. Jistě znáš také Michalov. V jakém architektonickém stylu je navržen tento největší park?“

Francouzském,
otoč na str. 19

Anglickém,
otoč na str. 33

Italském,
otoč na str. 24

Bohužel, ani jeden z nich nezemřel v Přerově. Jan Ámos Komenský zemřel v Amsterdamu a Jan Blahoslav v Moravském Krumlově.

Otoč na str. 13

Správně! Málokterý kostel u nás byl tolikrát vydrancován a vypálen jako právě tento. Největší tragédií byl požár roku 1868, kdy se zřítla i kostelní věž se zvony a hodinami.

Otoč na str. 23

Tento kostel z poloviny 13. století není zasvěcen sv. Františkovi. Zkus to znovu.

Otoč na str. 8

Čápi u nás vůbec nezimují. Odlétají do subsaharské Afriky a jižní Asie. Pokud jsou mírnější zimy, můžou přezimovat i na jihu Evropy, v Bulharsku, Španělsku nebo Francii. Zkus to znovu.

Otoč na str. 19

„Otázka třetí zní: Kdybys pokračoval dál, došel bys k místům, kde si pestrébarevní ptáci hloubí nory v březích vysoko nad hladinou řeky. O jaký druh se jedná?“

Skorec vodní,
otoč na str. 17

Ledňáček říční,
otoč na str. 31

Kachna divoká,
otoč na str. 34

Výborně! Ptáci si skleněné plochy mohou snadno plést s volným prostranstvím a do stěn narážet. Někteří náraz nepřežijí nebo se vážně zraní.

Třetí nápověda – Naproti brány je škola.

Otoč na str. 29

Správně! Jde o rostliny, které od výsevu po uhynutí žijí jediný rok. Pod sochou u fontány najdeš nápovědu.

Vydej se hledači směrem, kde vlaky staví,
cestou park je, co svobodu slaví.

Otoč na str. 7

Musíš však nejdřív najít nějaké indicie, kam pokračovat dál. Přímo před tebou je socha. Jdeš blíž a všimneš si, že za sochou jsou u země vyrytá jména významných mužů naší historie. Kterého z nich zobrazuje socha?

Jan Ámos Komenský,
otoč na str. 15

Jan Blahoslav,
otoč na str. 23

Ján Jessenius,
otoč na str. 31

♥ Špatně! Jednota bratrská je sice křesťanská církev, která vyznává Boha, ale beránek je zástupný symbol pro Ježíše Krista. Vyzvedá tak jeho nesobeckou oběť za lidstvo.

Otoč na str. 4

☀ Procházíš se kolem Strhance. Přecházíš po mostku tam a zpět a hledáš nějaké vodítko, kam dál. Začínáš si zoufat. Najednou si uvědomíš, že toto místo je opravdu kouzelné. Na jednom břehu je padlý strom, který se už hodně rozkládá a na něm kvete nádherná rostlina... Světlo, které sem dopadá, je měkké a jako v pohádce...

A najednou si všimneš známé značky. Chvilí hledáš kolem a najdeš truhličku. Výborně! Našel jsi část pokladu.

Pokud máš jednu nebo dvě části pokladu, **otoč na str. 12**

Pokud máš všechny tři části, **otoč na str. 28**

Správně! Archanděl Michael je považován za anděla smrti, ale také za anděla Boží spravedlnosti. Podle Bible se při dávné nebeské bitvě utkal s drakem, což je symbol pro ďábla, a srazil ho na zem. Sv. Michael je patronem policistů.

Otoč na str. 22

Bohužel. Tato budova slouží k jiným účelům, než je knihovna. Zkus to znovu.

Otoč na str. 24

Perseus není Bůh, ale jeden z nejznámějších hrdinů řecké mytologie. Kvůli své vyvolené princezně Andromedě zabil strašlivou Medusu.

Otoč na str. 25

Špatně! Trnovník akát je původem ze Severní Ameriky. Do Evropy byl dovezen jako medonosný strom. Jeho med je zřejmě nejzdravější a jeden z nejchutnějších. Krásné jsou i jeho bílé, výrazně vonící květy, které tvoří bohaté hrozny. Do půdy vylučuje jedovaté látky, které tráví okolní rostliny.

Otoč na str. 33

„Otázka třetí zní: Kolik let mají nejstarší stromy v tomto parku?“

Téměř 50 let, **otoč na str. 5**

Téměř 100 let, **otoč na str. 29**

Téměř 200 let, **otoč na str. 16**

